

IX.

**Kollekt til de fra Salzburg fordrevne evangeliske
Kristne, 1732.**

I Christian V's Tid udstedtes en overvættes stor Mængde »Bækkenbreve« eller kgl. Tilladelser for Folk i Nød til at at drage omkring i Landet og bede Godtfolk om Hjælp og faa Bækkener udsatte for Kirkedørene (i Kjøbstederne især) for deri at indsamle milde Gaver. Saadanne Breve udstedtes for Mennesker, der led af uhelbredelige Sygdomme, for saadanne, hvis Huse og Ejendomme vare for-

tærede af Luerne¹⁾, for Skippere, der havde sat Skuden til, for Folk fra Skaane, der havde mistet deres Gods og Formue i den skaanske Krig, og for andre, der vare forarmede ved andre særlige Ulykkestilfælde, for Jøder, der vare gaaede over til den kristne Tro, for mangfoldige, der vare geraadede i tyrkisk Fangenskab i Algier, og som deres Slægtninge ønskede at »ranzonere« eller løskjøbe, samt endelig for forskellige Udlændinge, især saadanne, der vare komne i Nød ved deres Overgang til den lutherske Bekjendelse, ligesom ogsaa for lutherske Kirker udenlands, der opførtes i Egne, hvor andre Bekjendelser vare de herskende. Det var en nem Maade for Staten at affinde sig med saadanne Krav!

Ogsaa i Frederik IV's Tid og senere fortsattes med denne Indsamlingsmaade, om end ikke i saa stort Omfang. Neppe har dog nogen Kollekt i hin Tid givet større Udbytte end den til de ulykkelige evangeliske Kristne, der 1731 for deres Tros Skyld bleve fordrevne fra de salzburgske Lande. Ved kgl. Reskript af 25de April 1732 paabødes Udsættelse af Bækkenerne fra Kirkerne i Danmark og Norge til Bedste for disse. Af Bispens Indberetninger, der gjemmes i Gehejmearkivet, ses, at Udbyttet var følgende af

Sjælands Stift	3352 Rd.	4 ¹ / ₂ Sk.	
Fyns Stift	517	-	57 ¹ / ₂ -
Aalborg Stift	230	-	» -
Viborg Stift	251	-	81 -
Ribe Stift	409	-	31 -
Aarhus Stift	604	-	9 -
Agershus Stift	1449	-	72 -
Trondhjems Stift . . .	216	-	» -

7030 Rd. 63 Sk.

¹⁾ Blandt saadanne findes et fra c. 1690 for »Fru Anne Sofie Friis, afg. Peder Munds, som formedelst ulykkelig Ildebrand med 4 faderløse Børn i Armod er geraadet« — altsaa en adelig Person. (En stor Samling Bækkenbreve findes i Fyns Bispearkiv, Stiftets alm. Breve 212).

Det bemærkes, at Gjentofte og Lyngby Sogne i Sokkelunds Herred manglede, og at Indberetningerne fra Biskopperne i Christianssands og Bergens Stifter endnu ikke vare indkomne.
